

boj vas mora prepričati o pomenu odločitve, pred katero stojite. Vi se vprašate: Ali naj otroke v nemško ali slovensko šolo pošiljamo? Odločitev o temu vprašanju je obenem odločitev o bodočem blagostanju ali trpljenju vašega otroka, katerega tako gorko ljubite. Vsled tega se ne smete pustiti preslepiti od praznih besed, temveč morate mirno in resno premisliti, katera šola bo vaše deci v bodoče bolj koristila, katera šola pomeni bodočo srečo vaše dece!

Nemški jezik govori danes 80 milijonov ljudi. S tem jezikom se pride po celem svetu naprej, ne samo na Avstro-Ogrskem, temveč tudi v veliki nemški državi, na Ruskem, v balkanskih državah globoko doli do Male Azije, na Kitajskem, Japonskem, v Afriki itd. V Severni Ameriki živi več kot 12 milijonov Nemcev, v Južni Ameriki imamo čisto nemške kolonije. Nemške parnike vidi se danes na vsakem morju, nemška trgovina in nemška industrija objemajo danes skoraj ves svet! — Slovenski jezik pa govori danes komaj 1 1/2 milijona oseb. Ta jezik je omejen na razmeroma male pokrajine, poleg tega na pokrajine, ki imajo itak jako gosto prebivalstva in v katerih so vsi stanovi prenapolnjeni.

1. Kdor hoče v industriji, v trgovini ali v prometu naprej priti, ta mora nemško znati. Tudi v naših krajih so rudokopi, fabrike, fužine, večje delavnice v nemških rokah. Celo Čehi, ki so veliko večji od Slovencev, ne morejo brez nemške industrije izhajati. Fanatični mestni očetje v Pragi so morali na Francosko iti, da so cevi za 200.000 kron dražje plačali, kakor bi jih dobili od nemških podjetij. S tem so Čehi dokazali, da je njih industrija brezpomembna. In še veliko brezpomembnejša je slovenska industrija.

Največ velikih industrijskih podjetij, od katerih jih leži devet desetink v nemških rokah, zahteva v interesu rednega prometa od svojih uslužbencev odhodnico nemške ljudske šole. Znanje nemškega jezika pomeni torej hitrejšo napredovanje na gospodarskem polju. Otroku, ki zna nemščino, stoji ves svet odprt. Vbogi otrok pa, ki razume edino slovensko, vezan je na malo okrožje, v katerem je že mnogo tekmecev in v katerem zamore le težko naprej priti.

2. Kdor hoče pri vojaki naprej priti, ta mora nemško znati. Naj vam vaši sinovi povedo, kako hitro je postal pri vojaki tisti „gefrajtär“, „korporal“ ali „feldvebel“,

ki je znal nemško, in kako žalostno je moral oni skozi tri leta „gmejner“ ostati, ki ni razumel nobene nemške besedice.

3. Država zahteva od svojih uradnikov znanje nemškega jezika in mora to zahtevati, ker bi bilo redno državno gospodarjenje drugače nemogoče; kolesje državnega prometa je drugo od drugega odvisno. Kdor hoče torej v državni službi naprej priti, ta mora nemško znati.

4. Otroku, ki obiskuje nemško šolo, odpira se največji zaklad, ki ga imamo na polju kulture. Tak otrok vstopi v krasni tempelj nemškega pesništva, na katerem so gradili Walter von der Vogelweide, Hans Sachs, Lessing, Herder, Goethe in Schiller; njemu donijo nesmrtni pesni Bacha, Mozarta, Rikarda Wagner; tak otrok se seznanja z najkrasnejšimi iznajdbami nemškega duha, začeniši od umetnosti knjigotiska, od katere imajo danes vsi narodi veliki dobiček in katero je izumil Nemeec Gutenberg, — pa do najnovejšega duševnega čina, do iznajdbe prvega letalnega stroja za zrak, ki jo je storil nemški grof Zeppelin; kratko rečeno, takemu otroku se odpira blagoslov kulture, ki stoji visoko nad ono drugih malih narodov.

Ali ni to dovolj vzrokov, ki vam pravijo, da pošiljate svoje otroke v nemško šolo?

Šovinistični nasprotniki nemštva pa vam lažejo, da postane slovenski otrok duševno pohabljen, ako obiskuje nemško šolo. Ta trditve je težko razžaljenje vseh onih Slovanov, ki so obiskovali nemške šole in pri temu niso prav nič trpeli na svojem duševnem razvitku, temveč so danes v najodličnejših službah. Mnogo slovenskih poslancev je obiskovalo nemške šole in niso postali duševni pohabljeni.

Ako hočete pravo mnenje slovenskih voditeljev o pomenu nemške šole poznati, potem jih ne sodite po donečih frazah, s katerimi vam hočejo nemško šolo očrtniti. Sodite jih po njih dejanjih! Največ je takih slovenskih voditeljev, ki so sami nemške ljudske šole, nemške srednje šole in nemške visoke šole obiskovali. Oni pošiljajo svojo deco v nemške penzionate, ker razumejo veliki pomen nemške izobrazbe. Ali veliki množici ljudstva hočejo dopovedati, da se nemških šol ne potrebuje. Ljudstvo naj ostane neumno, nevedno in nezavestno, da je oni potem lažje vladajo.

Ljubi stariši! Vi hočete, da bi se vaši decibolje godilo kakor vam samim. Zato pošiljate otroke v nemške šole!

## Grof Khevenhüller.

Avstro-ogrski poslanik v Parizu, grof Khevenhüller-Netsch je hudo zbolel, tako, da se za njegovo življenja bojijo. Khevenhüller je sploš-



Rudolf Graf v. Khevenhüller-Netsch  
östr. Botschafter in Paris

no priljubljen diplomat. Rojen je bil l. 1844 na Dunaju in spada njegova družina k najboljšemu plemstvu v naši državi.

## Dopisi.

**Ponikva.** Kakor znano se je vršil na Ponikvi mladeniški shod na Angeljsko nedeljo. Na ta dan je bilo vsako leto sv. opravilo pri podružnici sv. Ožbalta. Ali iz političnih vzrokov in zavoljo shoda so odložili opravilo na prihodnjo nedeljo. Imel je pridigo g. kaplan Ašič, ki je še ves besnel od pretekle nedelje, in je v cerkvi med pridigo, dragi „Stajerc“, na-te izlil svojo jezo. Rekel je namreč, da kamor „Stajerc“ prihaja, tam je sovraštvo in kdor „Stajerca“ dobiva, ta dobiva hudiča v podobi „Stajerca“. Pa kdo bi zameril takemu fantu, ki ga že tako poznamo dolgo časa! Mi tudi lahko rečemo, da se nahajajo takšni ljudje v podobi hudiča ali mi jih ne bomo očito imenovali. Poznamo tudi ljudi, ki so pristni klerikalci in prav radi „Stajerca“ berejo in vemo tudi da ga g. kaplan najraje ogleduje. Mi vemo tudi, zakaj politični duhovniki sovražijo ta napredni list. Sliši se mnogo o polomu koroških posojilnic, kako so duhovniki ropali ljudstvu prihranjeni denar. In takšnih posojilnic je na Stajerskem vse polno. Še celo na Ponikvi so jo ustanovili; ali to je gotovo na farski dobiček. Zavoljo tega je najbolje, da g. kaplan „Stajercijance“ v miru pusti, ter naj se odvadi vedno ponoči okoli hoditi. Takšnemu duhovniku se malo veruje, ki se po gostilnah pretepava in do dveh in treh popolnoči po gostilnah pohaja in se ponoči domov vozi (kakor pred kratkem na 16. sept., da se je ob 5. zjutraj domov pripeljal). Vsaki pridni kmet in delavec se svojega dela drži in se ne vtika v druge reči in v miru živi. Ti gospodje pa širijo sovraštvo. Pustimo jih toraj v miru, kajti prišel bo čas, ko bodo sprevideli vsi zaslepljeni, kam jih tirajo ti politični pridigarji. Tole za danes, ako bi bilo treba, še gradiva zadosti.

## Grozna železniška nesreča.

7 oseb ubitih, 12 težko in 20 lahko ranjenih.

Pri zgornjo-stajerskem mestu Rotenmann se je zgodila grozna železniška nesreča. Dva brzovlaka sta namreč v polni vožnji drug drugega zadela. Mašine in vozovi so seveda popolnoma razbiti in znaša tozadevna škoda velikansko svoto. Ali najhujše je, da je tudi mnogo človeških žrtev. Takoj mrtvih je bilo 7 oseb, večidel železničarjev in poštnih uslužbencev. Ali 12 oseb je bilo tudi težko, večidel smrtonovarno ranjenih in jih bode bržkone mnogo od njih umrlo. Lahko ranjeni so pa pač vsi, ki so bili v vlaku. Učinek je bil namreč grozni. Pomisliti se mora, da sta vozila oba brzovlaka skoraj s polno hitrostjo. Bilo je ponoči ob 2. uri. Od obeh mašin je ostal kup razbitega železa. Iz vozov pa je donelo vpitje in jokanje ponesrečenih. Neki železničar je od strahu znorel. Od vseh strani so prihajali nesrečnežem, ki so v svoji krvi ležali, na pomoč. Vsi vlaki so imeli seveda zamudo. Preiskava bo dognala, kdo je kriv te grozne nesreče. Pravijo, da se je enega brzovlakov prehitro iz postaje pustilo.

## Povodenj na Moravskem.

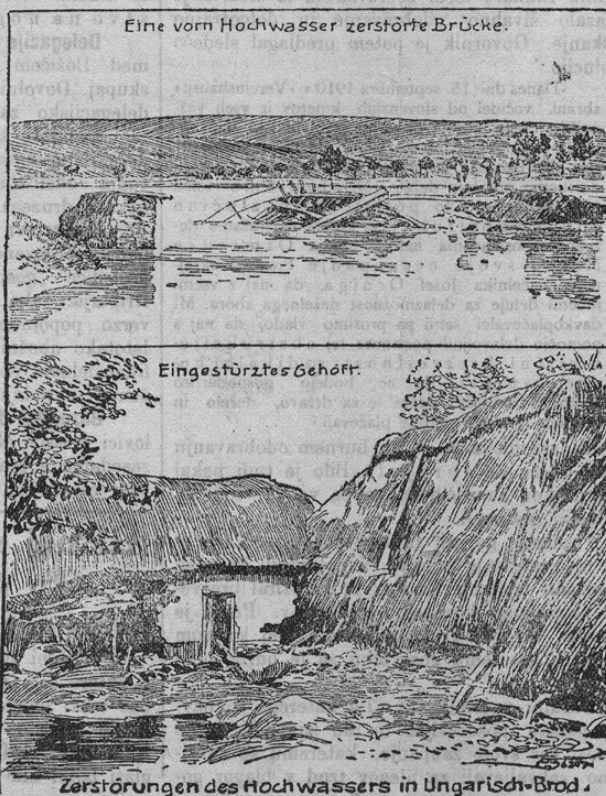
Že zadnjič smo prinesli nekaj slik od groznih posledic, ki jih je imela velika povodenj na Moravskem. Tudi danes objavljamo nekaj tozadevnih podob. Naša slika kaže spodaj od vode popolnoma uničeno in razrušeno posestvo v občini Ogrski-Brod. V tej občini je voda 94 hiš podrla. Železniška proga je bila 110 metrov daleč popolnoma razdjana. V mestu Kunowetz je voda 162 hiš podrla. V zgorajšnjem delu naše slike vidimo razneženi most. Mnogo oseb je izgubilo pri tej povodnji svoje življenje.



Ali si se že na

„Štajerčevi“  
kmetski koledar  
za leto 1911

naročil?



Zahtevajte v vseh trgovinah „Štajerčeve“ užigalice!